

Yhteenveto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen lapsiperheiden sosiaalipalvelujen työntekijöille laaditun kyselyn vastauksista

Kyselyn toteuttaminen

Pohjois-Suomen aluehallintovirastolla on Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (jatkossa Pohde) lapsiperheiden sosiaalipalvelujen henkilöstöresurssit valvonta-asiana selvitettävänä (PSAVI/15363/2024). Aluehallintovirasto pyysi 15.7.2024 selvityspyynnössä Pohteen sosiaalihuollon lapsiperhepalvelujen yksikköjen esimiehiä keräämään työntekijäkohtaisen näkemyksen työtilanteesta aluehallintoviraston kysymyksien avulla. Työntekijöille tarjottiin myös mahdollisuus toimittaa henkilökohtainen vastaus itsenäisesti aluehallintoviraston kirjaamoon. Selvitys tuli antaa 1.10.2024 mennessä.

Aluehallintovirasto pyysi työntekijöitä vastaamaan seuraaviin kysymyksiin;

1. Työntekijän asiakasmäärä eriteltynä asiakasryhmittäin.
2. Ovatko palvelutarpeen arvioinnit aloitettu ja valmistuneet määräajassa?
3. Ovatko palvelutarpeen arvioinnit toteutettu ja laadittu asiakkaan tarpeen edellyttämässä laajuudessa?
4. Ovatko asiakaskirjaukset laadittu kohtuullisessa ajassa palvelutapahtumasta?
5. Ovatko asiakkaat saaneet palvelut oikea-aikaisesti?
6. Ovatko päätökset palveluista laadittu viivytyksettä?
7. Onko asiakkaita (vanhempia ja lapsia) tavattu riittävästi heidän palveluntarpeeseensa nähden?

8. Ovatko asiakassuunnitelmat laadittu ja päivitetty ajan tasaisesti?
9. Toimivatko asiakkuuksien siirrot lastensuojelun ja lapsiperhepalvelujen välillä asiakkaiden edun mukaisesti ja riittävän joustavasti?
10. Millainen on työntekijän oma näkemys työmäärästä ja lakisääteisistä työtehtävistä selviytymisestä?

Selvityksestä tuli käydä esille myös työntekijän nimi ja ammattinimike.

Kyselyn tuloksissa on huomioitava, että kaikki henkilöt eivät vastanneet kaikkiin kysymyksiin tai vastaukset olivat niin tulkinnanvaraisia, että niitä ei voitu ottaa mukaan tuloksiin. Avoimiin vastauksiin on otettu ja tiivistetty valvonnallisesti merkitykselliset asiat.

Koonnin laati sosiaalihuollon ylitarkastaja Saku Vaskivuo.

Koonti saaduista vastauksista

Pohde antoi lausunnon 1.10.2024, jonka liitteenä oli 14 sosiaalityöntekijän ja 38 sosiaaliohjaajan henkilökohtaista vastausta aluehallintoviraston kysymyksiin. Suoraan aluehallintovirastoon tuli 8 sosiaalityöntekijän ja 7 sosiaaliohjaajan vastausta.

Saadut vastaukset, yhteensä 67 henkilöä ammattiryhmittäin;

Sosiaaliohjaajat	45 henkilöä
Sosiaalityöntekijät	22 henkilöä

1. Työntekijöiden asiakasmäärä eriteltynä asiakasryhmittäin:

Sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärän keskiarvo oli 64 jossa vaihteluväli oli 34-113 asiakasta per sosiaalityöntekijä.

Sosiaaliohjaajien asiakasmäärän keskiarvo oli 57, jossa vaihteluväli oli 26-105 asiakasta per työntekijä.

(Luvut sisältävät työntekijän ilmoittamat kaikki asiakkuudet niin palvelutarpeen arvioinnit ja juuri vireille tulleet asiakkuudet, sosiaalihuollon asiakkuudet ja erityistä tukea tarvitsevat lapset, pois lukien työparina toimiminen.)

Työntekijöiden avoimia vastauksia:

Kaikkia asiakkuuksia ei ehdi päättämään, koska uusia tulee jatkuvasti vireille.

Sosiaaliohjaajat tekevät sosiaalityöntekijälle kuuluvaa työtä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten kanssa.

Sosiaaliohjaajat tekevät sosiaalityöntekijöiden kanssa työparityötä, joka kasvattaa kokonaisasiakasmäärää.

2. Ovatko palvelutarpeen arvioinnit aloitettu ja valmistuneet määräajassa?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

- Palvelutarpeen arvioinnit on aloitettu ajallaan 17/19 (89.5%)
- Palvelutarpeen arvioinnin aloituksia on viivästynyt 2/19 (10.5%)
- Palvelutarpeen arvioinnit ovat valmistunut ajallaan 11/19 (58%)
- Palvelutarpeen arviointeja on ylitetty 8/19 (42%)

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

- Palvelutarpeen arvioinnit on aloitettu ajallaan 37/40 (92.5%)
- Palvelutarpeen arvioinnin aloituksia on viivästynyt 3/40 (7.5%)
- Palvelutarpeen arvioinnit ovat valmistunut ajallaan 37/42 (88%)
- Palvelutarpeen arviointeja on ylitetty 5/42 (12%)

Osa työntekijöistä totesi, ettei tee työssään palvelutarpeen arviointoja, vaan ne toteuttaa erillinen alkuarviointitiimi.

3. Ovatko palvelutarpeen arvioinnit toteutettu ja laadittu asiakkaan tarpeen edellyttämässä laajuudessa?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

Kyllä 16/20 (80%)

Ei 4/20 (20%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia;

- Arvioinnin aikana ehditään tapaamaan asiakasperhettä vain kerran.
- Ei ehditä tehdä riittävää yhteistyötä verkoston kanssa.
- Ei ehditä tavata lasta olleenkaan.
- Toinen huoltaja ei ole ollut ollenkaan mukana palvelutarpeen arvioinnissa.

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 35/44 (79.5%)

Ei 9/44 (20.5%)

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia

- Joskus palvelutarpeenarvion aikana työntekijä ei ehdi tavata nuorta tai lasta ollenkaan, vaan vain vanhempia.
- Ennaltaehkäisevää työtä ei ehditä tekemään.
- Käytännössä tavataan huoltajia kerran ja pyydetään lapsi tai nuori siihen tapaamisen mukaan.

4. Ovatko asiakaskirjaukset laadittu kohtuullisessa ajassa palvelutapahtumasta?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

Kyllä 17/21 (81%)

Ei 4/21 (19%)

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 32/45 (71%)

Ei 13/45 (29%)

Työntekijöiden avoimia vastauksia

- Noin kahden kuukauden viive kirjaamisessa.
- On ajoittaisia ruuhkatilanteita, jolloin kirjaukset jäävät roikkumaan.
- Kaikki työntekijät eivät ole laatineet kirjauksia viipymättä, josta on aiheutunut epäselvyyttä asiakkaan asian hoitamisessa.

5. Ovatko asiakkaat saaneet palvelut oikea-aikaisesti?

Sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 39/63 (62%)

Ei 24/63 (38%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia;

- Usein asiakkaat eivät saa tarvitsemiaan palveluita kohtuullisessa ajassa, johtuen asiakasohjausryhmään (aso) jonottamisesta ja omiin palveluihin jonottamisesta.
- En voi luvata asiakkaalle mielestäni hänen tarvitsemiaan palveluita asosta johtuen. Asossa asiakkaan palvelu ei saa jatkoa, vaikka työntekijä näkee asian toisin.
- Asiakkaat eivät saa määrällisesti tai ajallisesti riittävän pitkäaikaisesti palveluja, jotta olisivat ennaltaehkäiseviä ja vaikuttavia.
- Pohteen alueella kriteerit palvelujen myöntämiselle eivät ole yhtenäiset.
- Jono omaan perhetyöhön ollut aiemmin 2-6 kk, jota nyt tehostettu ja palvelua saa parin viikon viiveellä.
- Sosiaalihuollon palveluissa ei ole välittömästi palveluita tarvitsevia.
- Työntekijän poissaolo on saattanut viivästyä palvelun aloittamista tai jatkumista.
- Tukiperhe-, tukihenkilö- ja perhetyöhön on usean kuukauden jono.

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia;

- Palveluihin on tullut katkoja, kun aso aikoja ei ole riittävästi.
- Aso tasalaatuistaa ja yhdenmukaistaa asiakkaille myönnettäviä palveluita ja asosta saa tukea palvelun löytämiseen.

- Asossa ei ole tarpeeksi aikoja, joka hidastuttaa sekä estää oikea-aikaisuutta.
- Akuutteihin tilanteisiin palvelut on järjestetty asiakkaille nopeasti, muuten asiakkaat ovat jonossa.
- Jonoa perhetyöhön on noin 2 kk.
- Perhetyötä ei ole aina myönnetty, vaikka perusteet olisi olemassa.
- Tukihenkilöpalveluun ja kasvatus- ja perheneuvolaan on jonoa.

6. Ovatko päätökset palveluista laadittu viivytyksettä?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

Kyllä 16/21 (76%)

Ei 5/21 (24%)

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 34/44 (77%)

Ei 10/44 (23%)

Sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia;

- Riippuu työtilanteesta, ruuhkatilanteissa päätöksiä ei ole aina ehditty heti tekemään.
- Palvelun aloitukset on priorisoitu, mutta päätökset on jouduttu tekemään takautuvasti.

7. Onko asiakkaita (vanhempia ja lapsia) tavattu riittävästi heidän palveluntarpeeseensa nähden?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

Kyllä 12/20 (60%)

Ei 8/20 (40%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia;

- Pystytään hoitamaan vain akuutisti tavattavat.
- Tavataan vain noin 3 kk välein tai verkostopalaverin yhteydessä tai jäädään odottamaan uutta yhteydenottoa.
- Työskentely jää ohueksi, jolloin oleellisia asioita jää huomaamatta asiakkaan tilanteesta.

- Työskennellään pääsääntöisesti vanhempien kanssa, mutta lasten tapaamiselle ei jää aikaa.
- Harvat tapaamiset eivät synnytä luottamuksellista asiakassuhdetta.

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 24/45 (53%)

Ei 21/45 (47%)

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia;

- Asiakkaita on niin paljon, ettei heitä ole mahdollista tavata kuin kolmen kuukauden välein.
- Asiakkaita ei ehditä tavata riittävän usein.
- Lastensuojeluilmoitusta selvittäessä ei ole ehditty tavata lasta.
- Vanhempien kanssa kyllä työskennellään, mutta lapsia ei ehdi nähdä välttämättä koko asiakkuuden aikana.
- Palveluja on jouduttu myöntämään pelkän puhelinsoiton perusteella, kun ei ole ehditty nähdä.

8. Ovatko asiakassuunnitelmat laadittu ja päivitetty ajan tasaisesti?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset

Kyllä 1/20 (5%)

Ei 19/20 (95%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia;

- Parannusta on tullut vuoden 2024 aikana.
- Vain alle kolmasosa on tehtynä.
- Aso käytäntö vaikeuttaa suunnitelmien laatimista, koska palvelu pitää hyväksyä asossa ennen kuin voi sen laittaa asiakassuunnitelmaan.
- Asiakkaita on paljon, joille ei ole koskaan tehty asiakassuunnitelmaa.

Sosiaaliohjaajien vastaukset

Kyllä 14/45 (31%)

Ei 31/45 (69%)

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia;

- Kellään ei ole asiakassuunnitelmaa.
- Asiakassuunnitelmien laatimiseen ei ole selvää ohjeistusta.

9. Toimivatko asiakkuuksien siirrot lastensuojelun ja lapsiperhepalvelujen välillä asiakkaiden edun mukaisesti ja riittävän joustavasti?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset;

Kyllä 9/20 (45%)

Ei 11/20 (55%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia;

- Asiakkaat eivät ole siirtyneet lastensuojeluun, vaan palvelua on paikattu sosiaalihuollon palveluiden lisäämisellä.
- Jouduttu odottamaan lastensuojelupaikan vapautumista, jolloin lapsen tilanne ehtii huonontua.
- Lastensuojelusta on tullut työpari avuksi sosiaalihuoltoon.
- Sosiaalityöntekijä ei voi itsenäisesti arvioida lastensuojelun tarvetta, vaan sen arvioi esimies ja lastensuojelun työntekijä.
- Esimies estää lastensuojeluun pääsyn.
- Kriteerit lastensuojelun pääsulle vaihtelevat työntekijäkohtaisesti.
- Lastensuojeluun pääsy edellyttää sijoituksen tarvetta, vaikka sijoituksen tarve pystyttäisiin ehkäisemään avohuollon työskentelyllä.
- Lastensuojelun avohuolto tapahtuu nykyään sosiaalihuollossa.
- Siirrot tapahtuvat liian myöhään.
- Lastensuojeluun päin siirtämisessä on kynnys, mutta lapsiperhepalveluihin asiakkaat siirtyvät helposti.

Sosiaaliohjaajien vastaukset;

Kyllä 28/41 (68%)

Ei 13/41 (32%)

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia:

- Lapsiperhepalveluissa on liian haastavia asiakkaita, jotka vastaavat lastensuojelun avohuollon asiakkaita.
- Työskentely ei ole enää ennaltaehkäisevää vaan korjaavaa.
- Haastavien sosiaalihuollon asiakkaiden hoitamisessa tarvittaisiin enemmän yhteistyökumppanuutta lastensuojelun kanssa.
- On viiveitä puolin ja toisin siirroissa.
- Yhteistyössä on edelleen parannettavaa.
- Lastensuojelupalveluun pääsee vasta, kun tilanne kriisiytynyt.
- Sosiaalihuollossa on arvioitu lastensuojelun tarve, mutta lastensuojelun konsultaatiossa todetaankin, ettei tarvetta olekaan.

10. Millainen on työntekijän oma näkemys työmäärästä ja lakisääteisistä työtehtävistä selviytymisestä?

Sosiaalityöntekijöiden vastaukset

Selviytyy 7/22 (22%)

Ei selviydy 15/22 (68%)

Sosiaalityöntekijöiden avoimia vastauksia:

- Palvelutarpeen arvioinnit työllistävät paljon, jolloin suunnitelmalliselle työlle ei jää aikaa.
- Uusia työtehtäviä tullut, kuten omaishoidontuki.
- Ei saa riittävää tukea esimieheltä ja työn johtaminen ja organisointi on huonoa tai olematonta.
- Ei saa riittävää ohjeistusta ja perehdytystä.
- Ei ehdi arkistoida.
- Uudet vireille tulevat asiat työllistävät liikaa.
- Liian laaja työnkuva.
- Työparin saaminen on vaikeaa, joten työskennellään yksin haastavien asiakkaiden kanssa. Verkostosta voi saada työparin, mutta toista sosiaalityöntekijää ei ole saatavilla.
- Työntekijöiden vaihtuvuus on suurta, joka kuormittaa työyhteisöä ja lähteneiden työt jääneet keskeneräisiksi.

Sosiaaliohjaajien vastaukset

Selviytyy 26/43 (60.5%)

Ei selviydy 17/43 (39.5%)

Sosiaaliohjaajien avoimia vastauksia:

- Työmäärä on kohtuuton.
- Työmäärä on kohtuullinen.
- Tilanne helpottunut viime vuodesta, etenkin keväästä.
- Järjestelmä on ylikuormittunut.
- Ei pysytä tekemään laadukasta työtä.
- Esimieheltä ei saa tukea ja konsultaatio apua riittävästi.
- Omaishoidon tuen päätökset kuormittavat.
- Esimiehelle ja johdolle on annettu tiedoksi työmäärän kriisiytynyt tilanne, mutta siihen ei ole reagoitu riittävästi esim. hankkimalla sijaisia.
- Vasta ovat tulleet selkeät ohjeet työtehtäviin, joka on sujuvoittanut työntekoa.
- Sosiaalityöntekijät vaihtuvat usein.
- Perehdyttämiseen menee paljon aikaa.
- Erityisen tuen tarpeen asiakkaita on myös sosiaaliohjaajilla, koska sosiaalityöntekijät eivät ehtisi muuten hoitaa kaikkia.
- Tiimissä tasataan asiakasmääriä työntekijöiden kesken.
- Sijaisia ei ole, joten sairastapauksissa työtehtävät jäävät hoitamatta.

Hyväksyntä

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Saku Vaskivuo

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät löytyvät viimeiseltä sivulta.

Tämä asiakirja PSAVI/15363/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/15363/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vaskivuo Saku 29.01.2025 08:36